

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
'ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ'

ΜΑΘΗΜΑ: ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΝΤΗΤΕΣ ΕΛΕΥΘΕΡΟΥ ΧΡΟΝΟΥ ΚΑΙ ΑΣΤΙΚΗ ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗ

**Εισαγωγή στις Μορφές Τουρισμού και τη Διαχείριση
Μεγάλων Γεγονότων**

ΕΥΑ ΨΑΘΑ
ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2017

ΤΟ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

- Ο ‘τουρισμός’ υπήρξε πρωτίστως περιήγηση και δευτερευόντως επίσκεψη σε συγκεκριμένο προορισμό (ο όρος ‘τουρισμός’ προέρχεται από το Grand Tour της Ιταλίας)
- Η πρώτη μορφή τουρισμού ήταν εκ φύσεως ‘εναλλακτική’: περιήγηση με βάση μια ατομική αναζήτηση, την περιέργεια για άλλους πολιτισμούς, την περιπλάνηση σε άγνωστους τόπους (δραστηριότητα για λίγους)
- Μετά τα μέσα του 20ου αιώνα ο τουρισμός γίνεται ‘μαζικό’ φαινόμενο, αναγνωρίζεται ως ‘κοινωνική ανάγκη’ και ‘δικαίωμα’ (κοινωνική επέκταση της ζήτησης)

ΜΟΡΦΕΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

- Ο Τουρισμός σήμερα είναι φαινόμενο με παγκόσμια ανάπτυξη
- Αυξανόμενος τζίρος, αυξανόμενο ενδιαφέρον, αυξανόμενα προβλήματα
- Διάκριση των μορφών του τουρισμού με διάφορα κριτήρια:

ΤΥΠΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥΡΙΣΤΩΝ

- Αλλοδαπός
- Ημεδαπός
- Εκδρομέας
- Επισκέπτης

ΤΥΠΟΛΟΓΙΑ ΠΡΟΟΡΙΣΜΩΝ

- Παραθαλάσσιοι
- Ορεινοί
- Αγροτικοί
- Αστικοί

Βασική διάκριση:

Μαζικός vs Εναλλακτικός τουρισμός

ΕΙΔΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

<ul style="list-style-type: none"> • Οικοτουρισμός • Αγροτουρισμός • Ορεινός/Ορειβατικός Τουρισμός • Χιονοδρομικός Τουρισμός/ Χειμερινών σπορ • Πολιτιστικός τουρισμός • Εκπαιδευτικός/ Επιστημονικός Τουρισμός • Γαστρονομικός Τουρισμός • Θρησκευτικός Τουρισμός • Αστικός Τουρισμός • Συνεδριακός Τουρισμός • Εκθεσιακός Τουρισμός • Τουρισμός Κινήτρων • Θαλάσσιος τουρισμός • Τουρισμός Κρουαζιέρας • Τουρισμός γιότινγκ και ιστιοπλοΐας	<ul style="list-style-type: none"> • Ιαματικός Τουρισμός/ Τουρισμός Ευεξίας Κοινωνικός Τουρισμός • Τουρισμός Καζίνο • Τουρισμός Θεματικών Πάρκων/Μουσείων • Τουρισμός Γκολφ • Αθλητικός Τουρισμός • Τουρισμός Περιπέτειας • Τουρισμός Ειδικών Γεγονότων • Παραθερισμός • Χρονομεριστική μίσθωση • Τουρισμός σε οργανωμένα τουριστικά χωριά ή εξοχικές κατοικίες ειδικού τύπου • Πολύ Ειδικές Μορφές Τουρισμού (dark tourism, slum tourism, space tourism, virtual tourism κλπ.)
--	--

Βασικοί παράγοντες ανάπτυξης Ειδικών & Εναλλακτικών Μορφών Τουρισμού:

- ❑ Κοινωνικές αλλαγές και εξελίξεις στον τρόπο διεξαγωγής των ταξιδιών στις χώρες αποστολής
- ❑ Άλλαγές στα οργανωτικά χαρακτηριστικά του Τουριστικού Τομέα και στις επιλογές των Τουριστών
- ❑ Ζητήματα σχετικά με το πρότυπο ανάπτυξης που ακολουθείται στις τουριστικές περιοχές

Ο ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΕΙΔΙΚΩΝ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ

□ Λέξεις κλειδιά:

Ειδικά Γεγονότα, Σχεδιασμός Ειδικών Γεγονότων, Διοργάνωση, Επιπτώσεις Ειδικών Γεγονότων, Αθλητικά Γεγονότα, Ολυμπιακοί Αγώνες

□ Βασικοί Όροι:

1. Τουρισμός Ειδικών Γεγονότων ο τουρισμός που γίνεται με αφορμή ή συνδυάζεται με ένα ειδικό γεγονός. Αφορά τόσο την ενεργή συμμετοχή σε ένα ειδικό γεγονός όσο και την απλή παρακολούθησή του
2. Ειδικά Γεγονότα είναι οι διοργανώσεις με στόχους πολιτιστικούς, αθλητικούς, επιστημονικούς ή προσωπικούς που συμβαίνουν εκτός του καθημερινού πλαισίου ανάπτυξης των αντίστοιχων δραστηριοτήτων και έχουν σκοπό την ενημέρωση, τον εορτασμό, τη διασκέδαση ή την πρόκληση για βιωματική συμμετοχή μίας ομάδας ανθρώπων
3. Μεγάλα γεγονότα ονομάζονται διεθνώς τα ειδικά γεγονότα πολύ μεγάλης κλίμακας αναφορικά με το κόστος της διοργάνωσης και το πλήθος των συμμετεχόντων, τυγχάνουν διεθνούς προβολής και δημοσιότητας, έχουν σημαντικές επιπτώσεις στην ευρύτερη περιοχή της πόλης που τα φιλοξενεί

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΕΙΔΙΚΩΝ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ

ΤΥΠΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΕΙΔΙΚΩΝ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ ΜΕ ΒΑΣΗ:	
ΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	<ul style="list-style-type: none"> • Αθλητικά Γεγονότα • Πολιτικά γεγονότα • Πολιτιστικά Γεγονότα • Ειδικά (Διάφοροι Εορτασμοί) • Εμπορικά •
ΤΟ ΘΕΜΑ	<ul style="list-style-type: none"> • Μονοθεματικά • Πολυθεματικά
ΤΗΝ ΚΛΙΜΑΚΑ (και τη σύνδεση με συγκεκριμένο τόπο διεξαγωγής)	<ul style="list-style-type: none"> • Μεγάλα γεγονότα • Hallmark Events • Μεσαία γεγονότα • Μικρά (Τοπικά) Γεγονότα

Όταν στόχος της διοργάνωσης ενός ειδικού γεγονότος είναι η αύξηση της τουριστικής κίνησης μέσω της προσέλκυσης συμμετεχόντων ή/και θεατών ιδιαίτερο ενδιαφέρον έχει η κατανόηση των κινήτρων συμμετοχής των διαφόρων κατηγοριών συμμετεχόντων στα ειδικά γεγονότα:

- Προσωπική ενασχόληση ή ιδιαίτερο ενδιαφέρον για το αντικείμενο του ειδικού γεγονότος
- Επιθυμία για εμβάθυνση των γνώσεων ή για προσωπική καλλιέργεια
- Επιθυμία για ενημέρωση στο οικείο γνωστικό ή επαγγελματικό αντικείμενο
- Επιθυμία για 'απόδραση' από τα συνηθισμένα και την καθημερινότητα, αναζήτηση νέων εμπειριών
- Επιθυμία για κοινωνική αλληλεπίδραση, προβολή, ή αύξηση του κύρους

Ελληνικά Παραδείγματα: Φεστιβάλ Αθηνών και Επιδαύρου, Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης, Καρναβάλι της Πάτρας, Γιορτές παλιάς πόλης Ξάνθης, Μαραθώνιος της Αθήνας

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ: Ο ΑΘΛΗΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Παθητικός Επισκέπτης (Θεατής)		Ενεργός Επισκέπτης (Αθλητής/Εθελοντής)				
Κοινός Θεατής	Γνώστης	Αθλητικές Δραστηριότητες Διακοπών		Διακοπές Αθλητικών Δραστηριοτήτων		
Παρακολουθεί αθλητικές διοργανώσεις που τυχαίνει να λαμβάνουν χώρα στην περιοχή επίσκεψης	Εκτεταμένη ανάμειξη ανάλογα με το είδος του αθλήματος που παρακολουθεί	Οι αθλητικές δραστηριότητες (παρακολούθηση ή συμμετοχή) είναι συμπτωματικές κατά τη διάρκεια του ταξιδιού		Οι αθλητικές δραστηριότητες είναι η κύρια ασχολία (παρακολούθηση, εθελοντική υποστήριξη ή συμμετοχή) κατά τη διάρκεια του ταξιδιού		
	Αθλητικά Γεγονότα	Αθλ. Μουσεία	Οργανωμένες (π.χ. ποδηλατικοί γύροι, τουρνουά παραλίας)	Ανεξάρτητες (π.χ. ενοικίαση θαλάσσιων ποδηλάτων, περίπατου)	Πολυθεματικές (π.χ. διαμονή σε sportsclub)	Μονοθεματικές (π.χ. διακοπές για την παρακολούθηση αθλητικών γεγονότων)

Δραστηριότητες Επισκεπτών:

- Συμμετοχή σε Αθλητικές Εκδρομές και Αθλητικά Φεστιβάλ
- Παρακολούθηση Αθλητικών Γεγονότων
- Επισκέψεις σε Αθλητικές Εγκαταστάσεις, Αθλητικά Μουσεία και Halls of Fame

Μορφές Αθλητικού Τουρισμού στην Ελλάδα:
χιονοδρομικός, ορειβατικός, περιπατητικός

Η σχέση των Ειδικών Γεγονότων με τον Τουρισμό

- Οι τουρίστες συχνά επιλέγουν να επισκεφτούν ή να παρατείνουν την παραμονή τους σε έναν προορισμό για να παρακολουθήσουν/συμμετέχουν ενεργά σε ένα φεστιβάλ, μία έκθεση ή συνέδριο, μία γιορτή ή ένα αθλητικό γεγονός.
- Αρκετοί προορισμοί έχουν καθιερώσει ένα ειδικό γεγονός εκτός της τουριστικής περιόδου αιχμής (π.χ Μαραθώνιος των Σπετσών).
- Κάποιοι προορισμοί έχουν συνδεθεί στη συνείδηση του κοινού με συγκεκριμένα γεγονότα
- (Κινηματογραφικό Φεστιβάλ των Καννών, φεστιβάλ ροκ μουσικής Glastonbury, καρναβάλι του Ρίο).
- Άλλα περιοδικά γεγονότα φιλοξενούνται σε διαφορετικό τόπο κάθε φορά, με τη λογική ότι είναι καλό να διαχέονται τα οφέλη της τουριστικής ανάπτυξης.
- Αυτό οδηγεί σε έναν ανταγωνισμό μεταξύ των υποψηφίων για τη διοργάνωση πόλεων οι οποίες ανταγωνίζονται ως προς τις υποδομές και τους χορηγούς
- Μικρότερα ή και εντελώς τοπικά γεγονότα επίσης λειτουργούν συχνά ως πόλοι έλξης τουριστών ή επισκεπτών από την ευρύτερη περιοχή ή τη χώρα.

Τι είναι τα ειδικά γεγονότα

- Τα ειδικά γεγονότα δεν είναι σύγχρονο φαινόμενο. Έθιμα, δοξασίες και τελετές αποτελούσαν από τους προϊστορικούς χρόνους ήταν μορφές ειδικών γεγονότων με διάφορες αφορμές.
- **Κοινό στοιχείο: η εμπλοκή της κοινότητας**
- Στη σύγχρονη εποχή η ανάμιξη των τοπικών κοινοτήτων εξακολουθεί να αποτελεί ζητούμενο. Η κοινωνική συμμετοχή ωστόσο δεν είναι εξίσου εύκολη εξαιτίας της αύξησης της πολυπλοκότητας και της κλίμακας (π.χ. μεγάλες αθλητικές διοργανώσεις)
- Μοιραία και οι δυνητικές επιπτώσεις στην κοινωνική ζωή (σε όρους κοινωνικούς, περιβαλλοντικούς, οικονομικούς, κ.λ.π.) αυξάνονται.

Γιατί ασχολούμαστε με τα ειδικά γεγονότα

- Η διαχείριση γεγονότων κερδίζει διαρκώς διεθνή αναγνώριση και έχει ενταχθεί σε πολλά προγράμματα ακαδημαϊκών σπουδών
- Η άνοδος του αντικειμένου αντανακλά τη βασική ανάγκη κάθε κοινωνίας για επαγγελματική διαχείριση των γεγονότων στο δημόσιο τομέα, τον ιδιωτικό τομέα και τις Μ.Κ.Ο.
- Ως αντικείμενο ο σχεδιασμός και η μελέτη των ειδικών γεγονότων ασχολείται με το γενικό πλαίσιο της διοργάνωσης αλλά και όλα τα ζητήματα που αφορούν στα επιμέρους γεγονότα που διοργανώνονται (παραγωγή, σχεδιασμό, διαχείριση)
- Δεν είναι αυτοτελής επιστήμη αλλά γνωστικό πεδίο έρευνας με εισροές από διάφορες επιστήμες (όπως και ο τουρισμός).
- Και η αποτίμηση των οικονομικών και κοινωνικών επιπτώσεων είναι αντικείμενο της μελέτης των ειδικών γεγονότων (ακόμη και τα σχετικά δημοσιεύματα στον τύπο)
- **Τα ειδικά γεγονότα έχουν διαστάσεις πολιτικής που δεν πρέπει να αγνοούνται, οπότε δεν αφορούν μόνο τους διοργανωτές τους**

Σχεδιασμός και διαχείριση των Ειδικών Γεγονότων

- Ζητήματα που οφείλουν να διερευνηθούν αποτελούν ο σχεδιασμός και παραγωγή τους (διαχείριση προμηθειών), η προσωπική διάθεση συμμετοχής σε γεγονότα (ζήτηση), οι συνέπειές τους (αποτίμηση επιπτώσεων) και οι σχετικές διαδικασίες.
- Για τη μελέτη τους απαιτείται η εισαγωγή πολλών διαφορετικών οπτικών, εννοιών και συμμετεχόντων (πελάτες που πληρώνουν, προσκεκλημένοι επισκέπτες, διοργανωτές, προσωπικό, διάφοροι χορηγοί, οι αρχές και οι φορείς, συμμετέχοντες, προμηθευτές, εκθέτες, εθελοντές)

Τι είναι ο σχεδιασμός και διαχείριση των ειδικών γεγονότων

- Η διαχείριση γεγονότων κερδίζει διαρκώς διεθνή αναγνώριση και έχει ενταχθεί σε πολλά προγράμματα ακαδημαϊκών σπουδών
- Η άνοδος του αντικειμένου αντανακλά τη βασική ανάγκη κάθε κοινωνίας για επαγγελματική διαχείριση των γεγονότων στο δημόσιο τομέα, τον ιδιωτικό τομέα και τις Μ.Κ.Ο.
- Μια ομάδα πανεπιστημιακών και επαγγελματιών ίδρυσε το EVENT Management Body of Knowledge (EMBOK)
- Ως αντικείμενο ο σχεδιασμός και η μελέτη των ειδικών γεγονότων ασχολείται με το γενικό πλαίσιο της διοργάνωσης αλλά και όλα τα ζητήματα που αφορούν στα επιμέρους γεγονότα που διοργανώνονται (παραγωγή, σχεδιασμό, διαχείριση)
- Και η αποτίμηση των οικονομικών και κοινωνικών επιπτώσεων είναι αντικείμενο της μελέτης των ειδικών γεγονότων (ακόμη και τα σχετικά δημοσιεύματα στον τύπο)
- **Τα ειδικά γεγονότα έχουν διαστάσεις πολιτικής που δεν πρέπει να αγνοούνται, οπότε δεν αφορούν μόνο τους διοργανωτές τους**

Figure 1.1 The EMBOOK model of event management knowledge domains (Source: Silvers et al., 2006).

Παραγωγή, Διαχείριση και Μελέτη των Ειδικών Γεγονότων

- Το «βασικό επίπεδο» αφορά κυρίως πώς σχεδιάζονται και παράγονται τα γεγονότα. Διδάσκεται στην πράξη ή και στο πλαίσιο εκπαιδευτικών προγραμμάτων
- Συχνά υπάρχει συγκεκριμένος προσανατολισμός στη θεωρία ή στο σχεδιασμό συγκεκριμένου τύπου γεγονότων (εκθέσεις, γιορτές, κ.λ.π.)
- Αν και λόγω έμφυτης δημιουργικότητας πολλοί έλκονται προς το αντικείμενο, υπάρχουν πολλά που πρέπει να μάθει κάποιος προκειμένου να διαχειριστεί με επιτυχία μεγάλης κλίμακας ποιοτικά γεγονότα
- Πολλοί επαγγελματίες με εξέχουσες δεξιότητες αναπτύσσουν εξειδικευμένες επιχειρήσεις σχεδιασμού ειδικών γεγονότων
- Είναι απαραίτητη η διαδικασία εκπαίδευσης για την εκμάθηση δεξιοτήτων διαχείρισης

Εμπειρίες και έννοιες των ειδικών γεγονότων: Το επίκεντρο της μελέτης

- Πέρα από την εμπειρία του σχεδιαζόμενου γεγονότος, ζητήματα που συνδέονται στενά και οφείλουν να διερευνηθούν: σχεδιασμός και παραγωγή (διαχείριση προμηθειών σε οικονομικούς όρους), προσωπικά προηγηθέντα ανάμιξης σε γεγονότα (ζήτηση), συνέπειες (συμπεριλαμβανομένης της αποτίμησης επιπτώσεων), διαδικασίες
- Απαιτείται η εισαγωγή πολλών διαφορετικών οπτικών και εννοιών: πελάτες που πληρώνουν, προσκεκλημένοι επισκέπτες, διοργανωτές, προσωπικό, διάφοροι χορηγοί (σε χρήμα ή είδος), οι αρχές, συμμετέχοντες, προμηθευτές, εκθέτες , εθελοντές, κ.α.
- Τα γεγονότα είναι σημαντικά αλλά όχι στο επίκεντρο των πεδίων που ασχολούνται με αυτά. Στη μελέτη του ελεύθερου χρόνου, π.χ., εξετάζονται συνήθως τα γεγονότα στα οποία συμμετέχει κάποιος ως τμήμα του ελεύθερου χρόνου του. Η έμφαση δίνεται στην έννοια και τη χρήση του ελεύθερου χρόνου (ή της αναψυχής).
- Η διαχείριση του αθλητισμού ασχολείται με παραγωγή γεγονότων. Και σε αυτή την περίπτωση τα γεγονότα δε βρίσκονται στο επίκεντρο του αντικειμένου, εφόσον ο αθλητισμός αποτελεί πεδίο έρευνας και χωρίς τα γεγονότα
- Οι καλλιτεχνικές εκφράσεις συμπεριλαμβάνουν διάφορα γεγονότα, ωστόσο αυτά αποτελούν μόνο το μέσο για έκθεση ή παράσταση και όχι το επίκεντρο της σχετικής έρευνας (με εξαίρεση τις παραστατικές τέχνες στις οποίες η ίδια η παράσταση είναι η τέχνη)

Άρα...

- Στο επίκεντρο της μελέτης των ειδικών γεγονότων βρίσκεται **η εμπειρία των γεγονότων και οι έννοιες που σχετίζονται με αυτή**
- Σημαντικά ζητήματα είναι τα εξής:
  - Η Υφιστάμενη Εμπειρία και οι Επιλογές (η προσωπική διάσταση, το ζήτημα γιατί οι άνθρωποι επισκέπτονται τα γεγονότα και πώς επιλέγουν)
  - Η διαχείριση των γεγονότων (συμπεριλαμβανομένου του σχεδιασμού)
  - Τα αποτελέσματα (και οι ομάδες που επηρεάζονται)
  - Οι διαδικασίες (συμπεριλαμβάνουν τις εισροές από πεδία όπως η ιστορία, η γεωγραφία, οι πολιτικές και η δημιουργία γνώσης)

- Ως προς το περιεχόμενο
  - Αθλητικά Γεγονότα
  - Πολιτικά γεγονότα
  - Πολιτιστικά Γεγονότα
  - Ειδικά (Διάφοροι Εορτασμοί)
  - Εμπορικά
- Ως προς το θέμα
  - Μονοθεματικά
  - Πολυθεματικά
- Ως προς την κλίμακα
  - Mega Events
  - Μικρότερης Κλίμακας Ειδικά Γεγονότα

Προσοχή: Ιδιαίτερη σημασία έχει ο συσχετισμός της κλίμακας τόπου και γεγονότος

© EPA

MEGA EVENTS

- Ειδική Κατηγορία Γεγονότων (special events)
- Είναι ένα φεστιβάλ μεγάλης κλίμακας; Όχι εφόσον η διοργάνωση τους είναι μια πολιτική απόφαση με στρατηγική σημασία
- Διοργανώνονται περιοδικά και χαρακτηρίζονται από μακροχρόνια επίδραση
- **Μεγάλα γεγονότα > μεγάλες επιπτώσεις (και μεγάλες ευκαιρίες):**
  - Έχουν παγκόσμια απήχηση και προβάλλονται από τα ΜΜΕ διεθνώς
  - Απαιτούν μεγάλες επενδύσεις και δημόσιες δαπάνες
  - Έχουν μεγάλες απαιτήσεις αναφορικά με τη διοργάνωση, την ασφάλεια, την επάρκεια των υποδομών, κλπ
  - Αφήνουν κληρονομιά σε υποδομές, κτίρια-τοπόσημα, και αναγνωρισιμότητα

Ποια γεγονότα χαρακτηρίζονται Mega Events? Κατά Marris όταν συγκεντρώνουν επισκέπτες > 1 εκατ., έχουν διεθνή απήχηση και $\Pi/Y > 500$ εκατ. δολάρια

ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ ΑΠΌ ΤΗ ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΩΝ MEGA EVENTS

- Νέα τοπόσημα στον αστικό χώρο και κτίρια
- Πρόσβαση σε νέες αγορές και νέους πόρους (χορηγίες, δημόσια έργα, ΣΔΙΤ, νέα προϊόντα, κ.λ.π.)
- Επανατοποθέτηση της διοργανώτριας χώρας/πόλης στις αστικές ιεραρχήσεις (ενίσχυση οικονομικής και κοινωνικής θέσης, αστική ανάπτυξη, προβολή και αναγνωρισιμότητα)
- Δημιουργία και εδραίωση της ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ της πόλης/χώρας (διαρκής κάλυψη από τα ΜΜΕ, εμπλοκή της τοπικής κοινωνίας)

ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ

ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ

Στρατηγικές αποφάσεις:

- Διασπορά των χώρων σε όλη την Αθήνα
- Κατά το δυνατόν διάχυση των αναπτυξιακών προοπτικών στην Περιφέρεια: Ολυμπιακές Πόλεις (Θεσσαλονίκη, Πάτρα, Ηράκλειο και Βόλος)
- Τα νέα στάδια στις Ολυμπιακές πόλεις δεν οδήγησαν σε ανάπτυξη των περιοχών (γιατί;)
- Δεν υπήρχε σχέδιο μάρκετινγκ των πόλεων και των εγκαταστάσεων ούτε σχεδιασμός αξιοποίησής τους ως τουριστικών πόλων ► δεν συνεισέφεραν στην τουριστική ανάπτυξη
- Ολυμπιακοί Αγώνες 2004: Μία μεγάλη χαμένη ευκαιρία;

Αναφορικά με την Αθήνα:

- Ο τουρισμός υπέστη μείωση
- Δεν υπήρξαν επιτυχημένες πολεοδομικές παρεμβάσεις

MEDIUM EVENTS

Medium Events:

- Τοπικός χαρακτήρας (τοπικοί πόροι, τοπικότερη δημοσιότητα)
- Μικρότερος Προϋπολογισμός
- Χρόνος προετοιμασίας < 2 έτη
- Συνήθης περίπτωση: σημαντικά φεστιβάλ (Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσ/νίκης)

MINI EVENTS

Mini Events:

- Τοπικός χαρακτήρας (τοπικοί πόροι, τοπική εμβέλεια)
- Μικρός Προϋπολογισμός
- Χρόνος προετοιμασίας < 1 έτος
- Συνήθης περίπτωση: τοπικά φεστιβάλ, τοπικές γιορτές, πανηγύρια
- Ανάλογα με την επιτυχία τους δυνατότητα εξέλιξης σε μεγαλύτερη κλίμακα

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΚΑΙ ΦΕΣΤΙΒΑΛ

- Ευρωπαϊκή Πρωτεύουσα Πολιτισμού
- Καλλιτεχνικά Φεστιβάλ (Αθηνών, Σάλτσμουργκ, Εδιμβούργου, κλπ)
- Εικαστικά Γεγονότα (Μπιενάλε, Art-Athina)
- Μονοθεματικά καλλιτεχνικά γεγονότα (φεστιβάλ χορού, κλασσικής μουσικής, κινηματογράφου, κλπ)
- Διάφοροι εορτασμοί (Ευρωπαϊκή Γιορτή της Μουσικής, Νύχτα των Μουσείων)
- Θρησκευτικά και Εθνικά Γεγονότα (Δεκαπενταύγουστος, Περιφορά Επιταφίου, Χριστουγεννιάτικες αγορές, Παρελάσεις, κλπ)

Κατηγορίες επιπτώσεων των ειδικών γεγονότων

Κοινωνικές επιπτώσεις

- Ευκαιρία για καλύτερη κοινωνική αλληλεπίδραση
- Ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής
- Αύξηση της πολιτιστικής και κοινωνικής συνείδησης
- Ενίσχυση της τοπικής ταυτότητας

Πιθανοί κίνδυνοι

Σχεδόν ανύπαρκτοι για τα μικρής κλίμακας τοπικά γεγονότα. Ορατοί για τα μεγαλύτερα.

- Αποδόμηση της τοπικής ταυτότητας
- Κοινωνική δυσαρέσκεια (ότι τα οφέλη αφορούν λίγους)
- Ποικίλα κοινωνικά προβλήματα (παροδικά συνήθως) από τη υπερ-συγκέντρωση πληθυσμού (π.χ. κρούσματα εγκληματικότητας)

Σε περίπτωση πολύ μεγάλου γεγονότος (αναπτυξιακή δυναμική) αναμένονται και δευτερογενείς επιπτώσεις.

Οικονομικές επιπτώσεις

- Μπορούν να υπολογιστούν ποσοτικά με την μέθοδο του οικονομικού πολλαπλασιαστή ή με ανάλυση κόστους-οφέλους
- Το ζήτημα του '**κόστους ευκαιρίας**' είναι πολύ σημαντικό για τη σωστή εκτίμηση των οικονομικών επιπτώσεων
- Πιο αποδοτικά είναι τα γεγονότα με πολλούς συμμετέχοντες και με πολλούς θεατές
- Τα οικονομικά οφέλη θα πρέπει να είναι σχετικά άμεσα ορατά
- Αρνητικές οικονομικές επιπτώσεις προκύπτουν όταν δαπανηθούν πολλοί πόροι σε υποδομές που δεν μπορούν να αξιοποιηθούν μετά τη λήξη του γεγονότος ή όταν ένα γεγονός αποτύχει
- Κρυφές αρνητικές επιπτώσεις αφορούν και στη μείωση του κύκλου εργασιών κάποιων τοπικών επιχειρήσεων λόγω της όχλησης από τη διοργάνωση
- Τα μικρά γεγονότα εξαιτίας των χαμηλών οικονομικών απαιτήσεων σπάνια μπορεί να έχουν αρνητικές οικονομικές επιπτώσεις

Πολιτικές προεκτάσεις

- Συνήθως οι πολιτικές επιπτώσεις είναι θετικές
- Η διοργάνωση ενός ειδικού γεγονότος μπορεί να αναστρέψει την αρνητική εικόνα για έναν τόπο ή για τη διοίκησή του τόσο προς τα μέσα όσο και προς τα έξω
- Χρειάζεται προσοχή και μέτρο στη συμμετοχή των πολιτικών. Είναι θεμιτό να ωφεληθούν αλλά όχι να 'καπελώσουν' με την παρουσία τους τη διοργάνωση. Αυτό μπορεί να έχει αρνητικές επιπτώσεις τόσο για τους ίδιους όσο και για την ίδια τη διοργάνωση
- Τα μεγάλα γεγονότα έχουν σημαντικότερες πολιτικές επιπτώσεις αλλά και τα μικρά σε τοπικό επίπεδο
- Συχνά η στάση απέναντι στα φεστιβάλ σηματοδοτεί την πολιτιστική πολιτική της κυβέρνησης (τοπικής ή κεντρικής)

Αναπτυξιακές επιπτώσεις

- Τα συνήθη ειδικά γεγονότα μικρής και μεσαίας κλίμακας δεν έχουν ιδιαίτερη αναπτυξιακή δυναμική εξαρτάται όμως από το συσχετισμό της κλίμακας (π.χ. μεγάλο γεγονός σε μικρό τόπο)
- Η ανάπτυξη συσχετίζεται μεν με τη διοργάνωση ειδικών γεγονότων αλλά σε ένα ευρύτερο πλαίσιο
- **Η ανάπτυξη υποδομών και η αξιοποίησή τους παίζει ρόλο-κλειδί στην αναπτυξιακή δυναμική των γεγονότων**
- Ένα επιτυχημένο ειδικό γεγονός ακόμη και μικρής κλίμακας επιφέρει συχνά θετικά αποτελέσματα στον τομέα του τουρισμού

Συμπερασματικά για τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις

Τα μεγάλης κλίμακας γεγονότα συνδέονται με σημαντικότερες επιπτώσεις στο περιβάλλον. Για τα μικρά ειδικά γεγονότα συχνά οι επιπτώσεις είναι αμελητέες

Πιθανά προβλήματα από τη διοργάνωση ειδικών γεγονότων αφορούν στις ποικίλες περιβαλλοντικές επιπτώσεις από τα νέα έργα, από τις παραγόμενες νέες μετακινήσεις και από την υπερσυγκέντρωση ανθρώπων και δραστηριοτήτων